

SALEMIKUUKIRI

Aprill 2021

Vaimulikust küpsusest | Toivo Pilli

Anabaptismi juubel läheneb | Toivo Pilli

AASTA MOTO: TULE JA VAATA!

VAIMULIKUST KÜPSUSEST

Me kõik soovime elada küpse ja tasakaaluka inimesena. Laps imiteerib täiskasvanuid. Paljud eneseabi õpikud suunavad inimesi kaalutletud eluviisi poole. Ära käitu hetke impulsside ajal, näe kaugemale, tegutse elutakuse järgi!

Kirikukalendris on ülestõusmispühade-järgne aeg, mis viib iga nädalaga lähemale koguduse sünnipühale – nelipühapäevale. Me planeerime suve hakul ka mõned jutlused koguduse olemuse ja elu kohta.

Nelipühade eel tasub meenutada, kuidas me koguduses kui perekonnas kasvame? Mis on vaimulik täiskasvanulikkus? Nimetan vaid üht tunnust. Vaimulik täiskasvanulikkus on enese meeldimistest kaugemale nägemine, tunnistamine, et Jumala eesmärkide saavutamiseks on tarvis erinevaid töötajaid, erinevaid ande ja inimesi.

Sajandeid tagasi pöördus

Paulus Korintose usklike poole ja ütles, et ta peab neile rääkima „kui väetitele lastele Kristuses“. (1Kr 3:1) Paulus manitses: „Te räägite küll usuliselt suurtest asjadest, möödate üksteise vaimulikkust, aga kõik märgid näitavad, et te olete maised, lihalikud, vaimulikult lapsekingades.“

Millised ebaküpsuse – Piibli keeles lihalikkuse – märgid siis Korintose koguduses olid? – Vastus on tekstis olemas: nad pahandasid üksteisega, võistlesid, kes on kelle poolt. Minule meeldib Paulus ja minule meeldib Apollos, mulle ei meeldi see ja mulle jälle meeldib too... Selline hoiak oli hapu ebaküpsuse märk, mitte meeldiva küpse vaimuvilja tunnus. Korintlased ise väitsid, et nad tegelevad just nimelt vaimulike suurte küsimustega, kuid apostel nägi nad läbi. Jumalast rääkimata. „Kui teie seas on kiivust ja riidu, eks te siis käitu inimlikult“, ütleb apostel. (1Kr 3:3)

Erinevad töötajad, Apollos ja Paulus, on tegelikult sama asja nimel väljas. Üks istutab, teine kastab, aga Jumal laseb kasvada. Jumala eesmärk ühendab ja moodustab terviku. Selle tänulik mõistmine on võimalik vaid selge vaimusilma ja siira ususüdamega.

Kas pole see meilegi meeldetuletus, et Jumal ei tööta ühtmoodi ega meie eelistuste järgi. Tema kasutab erinevaid inimesi... Piltlikult öeldes: Jumala aias on erinevaid aednikke. Üks kasvatab põllul nisu ja teine rajab õunapuuaia, üks kultiveerib ja teine tõrjub kahjureid, aga igaüks saab palga oma vaevanägemise peale: kõigil on üks eesmärk, kõik teevad sama eesmärgiga tööd. (1Kr 3:8)

Vaimuliku küpsuse märk on see, et me võime olla erinevad, teha ka erineval põlluosal tööd, tööriistadki pole alati samad – aga me tegutseme üheskoos ja taotleme Jumala eesmarke. Selle mõistmine on vaimuliku täiskasvanuks olemise tunnusjoon.

TOIVO PILLI

ISTUTAJA
JA KASTJA
TEEVAD
SAMA TÖÖD,
AGA KUMBKI
SAAB OMA
PALGA
VASTAVALT
OMA VAEVA-
NÄGEMISELE

1.KR. 3:8

ANABAPTISMI JUUBEL LÄHENE

Mõne aasta pärast tähistatakse maailmas 500 aasta möödumist anabaptistliku liikumise algusest. Mida tõi endaga kaasa nn reformatsiooni kolmas laine, mis sai alguse Šveitsist Zwingli järgijate hulgast, kes olid oma õpetajaga võrreldes radikaalsemad? Milles nende radikaalsus, juurte juurde pöördumine siis seisnes? Nad loobusid lapseristimisest ja rõhutasid, et kogudus on osaduskond, mitte hierarhiline struktuur. Nad keeldusid osalemast tollastes võimustruktuurides.

Eesti vabakogudusedki on anabaptiste pidanud oma eeskujuks. Näiteks on Osvald Tärki ja Robert Võsu inspireerinud anabaptismi teoloog Balthasar Hübmaier, kes küll tunnistas, et ta võib eksida, sest on ainult inimene, aga... „tõde on surematu“.

Muidugi on ajaloosündmuste alguse tähistamine alati kokkuleppeline. Eks on kokkuleppeline ka see, et 1517. aastat peetakse luterliku reformatsiooni alguseks. Millisest sündmusest lähtutakse anabaptistide juubeli tähistamisel?

Ühel 1525. aasta jaanuarikuu öhtul kogunes pool tosinat meest salaja Zürichis Grossmünsteri kiriku lähedal olevas majas, mis kuulus Felix Manzile. Linnavalitsus oli andnud kogunemise keelu, kuid Piibli uurimist ja palvetamist, olgugi suletud aknaluukide taga, ei tahtnud see usu-uudajate rühm kuidagi ära jätta. Tol öhtul valitses sisemine pingeline Jumala tahte otsimise ärevus. Uue Testamendi valgelnäis laste ristimine õigustamatu. Sellel öhtul leidsid kokkutulnud, et ei piisa ainult usuristimise pooldamisest, vaid seda tuleb ka praktiseerida. Üks kokkutulnutest, Conrad Grebel, ristis seejärel Georg Blaurocki ja see omakorda ristis teised, nende „usu ja teadmise“ peale, nagu ütleb huteriitide kroonika.

Muidugi ei olnud ristimise küsimus ainus, mis anabaptiste iseloomustas. Samavõrd tähtis oli usu praktiseerimine argielus. Peagi võis märgata anabaptistlike ideede levikut mujalgi Euroopas, kus vaimne pinnas oli küps otsustava jüngerluse esilekerkimiseks. Ajaloolased rõhutavad, et tegemist on polügeneetilise nähtusega – sarnased seisukohad ja praktikad kerkivad esile korraga mitmel pool: lisaks Šveitsile veel Lõuna-Saksamaal, Määri-

maal, Austrias, pisut hiljem juba Hollandis ja mujal.

Tänaseks on säilinud kaks peamist anabaptistlikku suunda: huteriidid ja mennoniidid ehk Jakob Hutteri ja Menno Simonsi vaimsed järeltulijad. Esimene on ajalukku jäänud anabaptistliku ühiselu arendajana, sest ta oli veendunud, et algkristlikku seisukohta „ja kõik, mis neil oli, oli neil ühine“ peab teostama ka tänapäeval. Teine loob tasakaalu pärast Münsteri katastrofaalseid sündmusi, selgitades, et väevõimuga usuliste seisukohtade kehtestamine Vana Testamendi vaimus on eksitus. Sellinegi peatükk on anabaptistide ajaloos olemas. Menno Simons rajas kogudusi ja töötas väsimatult rahumeelse anabaptismi juurutamiseks.

Anabaptismi peasuund oligi rahumeelne, hoidudes iga-sugusest relva kasutamisest.

Mida võiksid tänapäeva kristlased anabaptistidelt õppida? Vahest kõigepealt jüngerluse tähtsust, mida see usuliikumine ise nimetas Kristuse järgimiseks. Ei piisanud lihtsalt väliste kommete täitmisest, kui sellega ei kaasnenud sisemine ja väline elumuutus. Kristust õpib tundma ainult see, kes temale kuuletub ja teda järgib elu tegelikkuses.

Kristuse järgimine sisaldas kannatusi ja tagakiusu. Katsu-

musi ei olnud vaja vältida, ja neid ei saanudki vältida. Sulane ei ole suurem kui tema isand. Tagakius aitas tegelikult kaasa 16. sajandi anabaptismi levikule. Otsides uusi elukohti, võtsid nad kaasa oma usu ja eluviisi. Tõsi küll, mitmed liikumise juhid surid märtrisurma, kuid see vaid kinnitas veendumust, et jüngerlus tähendab Kristuse tunnustamist nii elus kui surmas.

Kahtlemata on anabaptistid aidanud juurutada osaduskondlikku kogudusemudelit. Nad loobusid koguduse hierarhilisest käsitlusest. Juhid olid muidugi tähtsad, kuid nad ei olnud mingis eri-seisuses. Nematki pidid arvestama osaduskonna ühise tunnetusega. Muidugi on elutegelikkus alati

“KRISTUST ÕPIB TUNDMA AINULT SEE, KES TEMALE KUULETUB JA TEDA JÄRGIB ELU TEGELIKKUSES.”

kirjum ja mitmekülgsem kui ideaal, aga usukogukonna roll muutub anabaptistide hulgas olulisemaks kui vasemates koguduslikes muustrites. Vastutus üksteise ees, üksteise nõuannete kuulamine ja kuuletumine oli lahutamatuks osaks selle usuliikumise elust. Individualismi kalduvatel aegadel nagu praegune võib anabaptistide eeskuju osutada väga vajalikuks.

TOIVO PILLI

SÜNNI- PÄEVAD APRILLIS

1 Lembi Riistan

3 Kaija Ermel
Lisete Jürgenson

5 Erika Aarna
Sofia Kristiina Lintula

6 Viive Jurak

9 Lilian Tulp

10 Marjo Hõim

13 Toomas Jürgens

14 Esko Eenkivi

15 Ülle Kesselman

16 Diana Kalju

17 Anneli Rüütel

18 Aksel Kivi

Andreas Roose
Kaidi Turmann 19

Harli Jürgenson
Hannes Keernik 21
Marie Kerikmäe
Eva Luude

Tiina Kivastik
Mikk Eenok Tšaškin 24

Siret Suits 25

Aino Lillemets
Iive Maisla 26

Silja Klimson
Genrieta Simina 27

Käti Kohv
Rael Laugesaar 28
Kaia Pöder

Hillar Kangus
Aime Mällo 29

Elena Kaare 30

SEST
NAGU
M A A
T O O B
ESILE OMA
KASVUD JA
AED LASEB
VÕRSUDA OMA
KÜLVI, NÕNDA
LASEB KA ISSAND
JUMAL VÕRSUDA
ÕIGUST JA KIITUST
KÕIGI RAHVASTE
EES.

- JS. 61:11

KOGUDUSE TEGEMISI JA TEATEID

Nii nagu eelmistel suurtel kirikupühadel, pidasime ka nüüd mees abivajajaid ja üksikuid inimesi. Kogudus pani riigilt tulnud toetuse abil kokku toidupakid. Neid sai kokku 20. Lisaks poest ostetud toidukaupadele, lisasime pakkidesse juurde pastor Toivo Pilli vaimuliku sõnumi ja pühadetervituse. Aitäh kõigile, kes töid ka kodus küpsetatud ja sobivaltpakitud küpsetisi, et pakis oleks tõesti ka kodusoojust. Oli väga tore, et kohvik Anna Edasi lõi selles projektis kaasa ja tegi vahvad küpsisepakid. Mõttele, hea koguduse liige ja sõber, kas sinu tutvusringkonnas on veel peresid, kellele tulevikus selline projekt võiks rõõmu valmistada. Palveta nende inimeste eest! Ja anna kontakt pastor Toivo Pilli kätte, siis on meil juba aegsasti täiendatud nimekiri olemas.

KIRIKUHOONES TEHTUD TÖID

Koguduse juhatuse otsusega on alates 1. aprillist kiriku kolmanda korruse tuba nr 2 ehk „puutuba“ välja renditud EKB liidule arhiivi hoiustamiseks ja korrastamiseks. Sellega seoses pannakse ruumi uus valgustus, turvauks ja radiaatorid. Arhiivis säilitatakse olulisi dokumente EKB liidu ajaloo ja tegevuse kohta, samuti mõnin-

gaid isikufonde. Arhiivis on ka mõnede koguduste arhiivimaterjale, mis muidu võiksid kaduma minna. Osa materjale tuleb veel süstematiseerida. Varem asus EKB liidu arhiiv Tartus, Annemõisa 2 ehk seminarihoones. Lisaks on kirikus täiendatud ja parandatud turvavalgustust.

PIIBLI TEEJUHT. Kristlased rõhutavad, et Piibel on neile tähtis. Eriti tuletavad seda meelde vabakoguduste liikmed: Loe iga päev Piiblit! Õpi tundma Jumala Sõna! ... Need on väga vajalikud ja väärt nõuanded. Aga kuidas? Kuidas Piiblit paremini mõista? Kas on abimaterjale, mis aitavad Piiblit süstemaatiliselt lugeda ja uurida? Mida teised on avastanud? Lisaks koguduse piiblitundidele on veebileht Piibli Teejuht on hea võimalus, mis aitab pühakirja paremini ja sügavamalt tundma õppida. (vt piibliteejuht.ee) Seal leidub lühikesi sissejuhatusi Piibli raamatutesse ja materjale väikerühmadele. Lühivideod selgitavad Piibli keskseid teemasid. Selle veebilehe materjale täiendatakse pidevalt.

KAHESUUNALINE JÜNGERLUS. Oled Sa mõelnud, miks võib takerduda inimeste tulek Jumala juurde ja nende usus edasi kasvamine? Mis siis, kui võti on kristlaste endi jüngerlikes suhetes? Oled sa valmis proovima oma jüngerisuhteid tugevdada ja niiviisi evangeelselt kasvada? Kõrgem Usuteaduslik Seminar on saanud valmis uue e-kursusega, mida saad vaadata oma kodus ja arutada sõpradega. Kursus on 6- või 12-osaline (oleneb, kui pikalt jaksad) ning koosneb õppevideotest ja aruteluküsimustest, mis aitavad paremini mõista, mis on jüngerlus. Kursusel käsitletavat teemat on: Mis on jüngerlus? Miks on jüngerlus oluline? Millist lugu me järgime? Keda me järgime? Kuidas toimib jüngerlus ja kuidas jüngerlikke suhteid korrutada? Kui leiad vähemalt kaks sõpra, kellega koos koolitust läbida, siis mine aadressile <https://kus.kogudused.ee/uudised/kahesuunaline-jungerlus/> ja registreeri ennast ja oma sõbrad ning - hakka peale! Salemile kui seminari kuldtoetajale on kursusel osalemine tasuta. Ja kui kursuse läbite, anna palun Salemi koguduse juhtidele teada - saame koos sinuga rõõmustada!

PANE AJAD KALENDRIS KINNI!

2. MAIL
10:00

alustame ristimiskooliga Salemi kiriku seminariruumis. Kui sa soovid liituda Salemi kogudusega või soovid saada kindlust, mis on kristliku usu põhialused, mis annavad ristimisele tähenduse, siis oled teretulnud!

Märtsikuuks planeeritud üldkoosolek lükkus koroonapiirangute tõttu edasi, kuid teeme maikuu teise katse korraldada koguduse üldkoosolek. Päevakorras on aruanded, eelarve vastuvõtmine ja delegaatide valimine EKB liidu aastakoosolekule.

23. MAI
12:30

Salemi kogupe-relaager „Kasvame koos!“ leiab aset Nuutsakul. Kohe selle järel toimub noorte Throwback laager.

15.-16.
AUGUST

20.
JUNIL

on Salemi koguduse 102. aastapäev.

Külastamiseks õdennad Kolgata kogudusest.

PALVETAME

PALVETAME UUTE INIMESTE PÄÄSTMISE JA RISTIMISE EEST. Toome palvetes Jumala ette ka need, kes on kogudusega kontakti kaotanud. Püüa neid hingehoidlikult aidata, et nad leiaks taas elava osaduse Jumalaga ja kogudusega. Palveta, helista, saada kiri! Kohtu silmast-silma, kui võimalik.

PALVETAME EAKATE EEST.

Et keegi ei tunneks end üksinda, isegi kui ta ei saa kirikusse tulla. Palvetame nende eest, kes eakate eest hoolt kannavad. Oleme ka ise nende rõõmustajad ja abistajad.

PALVETAME KOGUDUSE PEREDE EEST. Pered on nii ühiskonnas kui koguduses oluliseks ühendusliikiks ja tugevdajaks. Jumal kasutab perekondi evangeeliumi nähtavaks muutmisel.

PALVETAME SALEMI NOORTE JA LASTE EEST. Hoia oma palvetes pühapäevakooli lapsi ja õpetajaid! Palvetame ka pühapäevakooli laste ja koguduse noorte pereliikmete eest, nende vanemate ja vanavanemate eest! Olgu Jumala tarkus ja vaimulik jõud noorte meeskonda tugevdamas!

PALVETAME KÕIGI EEST, KES SALEMI KOGUDUST MATERIAALSELT TOETAVAD. Olgu Jumala õnnistus iga lahke ja suuremeelse annetajaga!

PALVETAME OTEPÄÄ KOGUDUSE EEST.

Oleme alates eelmisest sügisest kuus korra käinud neil pühapäeval sel jumalateenistusel abiks. Aga hoiame neid palvetes ka teistel päevadel.

PALVETAME KOLGATA KOGUDUSE EEST.

Oleme sel aastal palvepartnereid.

734 3664

Kalevi 76 Tartu 50104

saalem@saalem.ee

TARTU SALEMI BAPTISTIKOGUDUS

HINGEHOIUVÕIMALUS

ANNETUSED

Saaja:

Tartu Salemi Baptistikogudus

SEB pank:

EE461010152001809009

SWEDBANK:

EE832200221005109196

Selgituseks märkida: annetus

Kui vajad hingehoidlikku vestlust, helista koguduse pastoritele. Samuti võid kontakteeruda internetis Salemi koguduse kodulehe (saalem.ee/esitapalvesoov) kaudu. Salemi kogudus pakub hingehoiuvõimalust ja eestpalvet kõigile, kes seda soovivad.

PASTOR TOIVO PILLI

toivo@saalem.ee
511 8691

PASTOR URMAS ROOSIMAA

urmas@saalem.ee
555 76 555

Annetuse tulumaksust mahaarvamiseks palun lisada selgitusse oma isikukood.

Järgmiste Salemi kuukirjade ettepanekud ja arvamused saata saalem@saalem.ee

Koostaja: Toivo Pilli
Kujundajad: Kertu Rajando
Roland Roose

  /SALEMIKOGUDUS

  /SALEMINOORED

KUUKAVA

04.04 KELL 11.00 JUMALATEENISTUS

Ülestõusmispüha

Juhatab: Urmas Roosimaa meeskond

Muusika: ühislaulud

Jutlus: Einike Pilli

Järgneb pühaõhtusöömaaeg

08.04 KELL 18.00 EESTPALVETEENISTUS

Sõnum: Tarmo Koit

11.04 KELL 11.00 JUMALATEENISTUS

Juhatab: Einike Pilli meeskond

Muusika: ühislaulud

Jutlus: Toivo Pilli

15.04 KELL 18.00 EESTPALVETEENISTUS

Sõnum: Sulev Kivastik

18.04 KELL 11.00 JUMALATEENISTUS

Juhatab: Roland Roose

Muusika: ühislaulud

Jutlus: Arne Pöder

22.04 KELL 18.00 EESTPALVETEENISTUS

Sõnum: Toivo Pilli

25.04 KELL 11.00 JUMALATEENISTUS

Juhatab: Toivo Pilli

Muusika: Lisete Jürgenson ja sõbrad

Jutlus: Einike Pilli

29.04 KELL 18.00 EESTPALVETEENISTUS

Sõnum: Gennadi Aarna

02.05 KELL 11.00 JUMALATEENISTUS

Juhatab: Ilmar Sirkel

Muusika: ühislaulud

Jutlus: Toivo Pilli

Järgneb pühaõhtusöömaaeg

06.05 KELL 18.00 EESTPALVETEENISTUS

Sõnum: Adu Saar

09.05 KELL 11.00 JUMALATEENISTUS

Emadepäev

Juhatab: Toivo Pilli

Muusika: Tiina Kivastik ja sõbrad

Jutlus: Meego Rimmel

13.05 KELL 18.00 EESTPALVETEENISTUS

Sõnum: Harli Jürgenson

**NOORTEÕHTUD REEDETI KELL 19:00
TOIMUVAD PRAEGU FB KANALIL**

Rohkem teavet ja teavitusi FB lehel „Tartu Salemi Noored“.

Kuni koroonapiirangute lõpuni toimuvad jumalateenistused veebikeskkonnas. Külasta Salemi koguduse FB lehte ja Youtube'i kanalit!

LISAINFO

Koguduse veebilehel,
e-kirjade listis
ja FB lehel
„Salemi kogudus“.

* Võimalikud muudatused kavas.